

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์และความสามารถในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการปัญหาในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ โดยประชากรที่ทำการศึกษาคือ สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2550 ที่อยู่ในสถานะดำเนินธุรกิจ ซึ่งไม่รวมสหกรณ์การเกษตรประเภท สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ สหกรณ์โคนม สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกร สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ชกส. และสหกรณ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 101 สหกรณ์ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามและส่งกลับมายาภายในระยะเวลาที่กำหนดจำนวน 93 สหกรณ์ จากนั้นรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ การอธิบายลักษณะทั่ว ๆ ไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้และนำเสนอในรูปของตารางประกอบการบรรยาย สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และ ค่าเฉลี่ย (Mean)

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 78.49 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 21.51 มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปี ร้อยละ 48.39 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 – 35 ปี ร้อยละ 20.43 สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 66.67 รองลงมาคือสำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับปวส. อนุปริญญา ร้อยละ 19.35 และสำเร็จการศึกษาสูงสุดในสาขาการบัญชี ร้อยละ 40.86 รองลงมาคือสำเร็จการศึกษาในสาขาเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 22.58 เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ ร้อยละ 49.46 รองลงมาเป็นข้าราชการหรือพนักงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ ร้อยละ 33.33 ปฏิบัติงานให้แก่สหกรณ์เป็นระยะเวลา 1-5 ปี ร้อยละ 54.84 รองลงมาปฏิบัติงานให้แก่สหกรณ์เป็นระยะเวลา 6 – 10 ปี ร้อยละ 25.80

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์และความสามารถในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์

สหกรณ์ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจในการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 79.57 รองลงมาดำเนินธุรกิจในด้านสินเชื่อ ร้อยละ 76.34 สหกรณ์ส่วนใหญ่มีทุนดำเนินงาน ณ วันสิ้นปีบัญชีที่ผ่านมาน้อยกว่า 1 ล้านบาท ร้อยละ 30.11 รองลงมามีทุนดำเนินงานมากกว่า 20 ล้านบาท ร้อยละ 29.03 ส่วนใหญ่สหกรณ์มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชีประจำสหกรณ์ จำนวน 1 - 2 คน ร้อยละ 58.06 รองลงมาไม่มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชีประจำสหกรณ์ ร้อยละ 38.71 ซึ่งจำนวนผู้จัดทำบัญชีของสหกรณ์มีเพียงพอ ร้อยละ 87.10 และไม่เพียงพอ ร้อยละ 12.90 การจัดทำบัญชีของสหกรณ์จัดทำโดยระบบมือ/Manual ร้อยละ 53.76 รองลงมาจัดทำบัญชีโดยมือ/Manualควบคู่กับการใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป ร้อยละ 45.16 สำหรับสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป ส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมฯ ที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ร้อยละ 76.74 รองลงมาใช้โปรแกรมฯ ที่พัฒนาโดยบริษัทเอกชน ร้อยละ 13.95 และการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป ส่วนใหญ่สหกรณ์ใช้งานในระบบบัญชีแยกประเภท ร้อยละ 95.35 รองลงมาใช้งานในระบบสมาชิกและหุ้น ร้อยละ 69.77 ความสามารถในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ ส่วนใหญ่สามารถรวบรวมเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีได้ทุกคน จนถึงสามารถบันทึกรายการในสมุดบันทึกรายการขึ้นต้น ได้แก่ สมุดเงินสด สมุดซื้อสินค้า สมุดขายสินค้า สมุดรายได้ค่าบริการ สมุดรายวันทั่วไป ร้อยละ 98.92 การจัดทำบัญชีของสหกรณ์ส่วนใหญ่เรียบร้อยและเป็นปัจจุบัน ร้อยละ 54.84 รองลงมาเรียบร้อยแต่ไม่เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 17.20 และการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ที่เรียบร้อยและเป็นปัจจุบันนั้น ได้แก่ สหกรณ์สามารถจัดทำสมุดเงินสดเรียบร้อยภายในสิ้นวัน ร้อยละ 54.84 รองลงมาสหกรณ์สามารถจัดทำงบทดลองประจำเดือนได้ทุกเดือน ร้อยละ 49.46 และสหกรณ์ต้องการได้รับการสนับสนุนความรู้ทางการจัดทำบัญชีในเรื่องการจัดทำงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบ ร้อยละ 79.57 รองลงมาต้องการได้รับการสนับสนุนความรู้ทางการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ (การจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี การบันทึกสมุดบัญชี การจัดทำบัญชีแยกประเภทและจัดทำงบทดลอง) ร้อยละ 77.42

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการปฏิบัติงาน
2. ด้านการปฏิบัติงาน กรมสหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป
3. ด้านบุคลากร

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งหมด 93 คน ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับของปัญหาแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาสหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ระบบบัญชีของสหกรณ์การเกษตรมีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก สหกรณ์ดำเนินธุรกิจหลายด้านและมีความยุ่งยากซับซ้อน สหกรณ์ขาดคู่มือและระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทางการเงินและการบัญชี ผู้บริหารของสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจมากกว่าการจัดทำบัญชี คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีมีรายละเอียดมาก เข้าใจยาก ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์มีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก การควบคุมภายในของสหกรณ์ไม่รัดกุมเหมาะสม และระเบียบของสหกรณ์มีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก

1.1 เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับการควบคุมภายในของสหกรณ์ไม่รัดกุมเหมาะสม คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีมีรายละเอียดมาก เข้าใจยาก สหกรณ์ขาดคู่มือและระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทางการเงินและการบัญชี สหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ระบบบัญชีของสหกรณ์การเกษตรมีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก และสหกรณ์ดำเนินธุรกิจหลายด้านและมีความยุ่งยากซับซ้อน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 36-40 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

1.2 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับ ปวช. ปวท. ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ขาดคู่มือและระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทางการเงินและ

การบัญชี สหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีมีรายละเอียดมาก เข้าใจยาก ระบบบัญชีของสหกรณ์การเกษตรมีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก และระเบียบของสหกรณ์มีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก

1.3 เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับระบบบัญชีของสหกรณ์การเกษตรมีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาการบัญชี การจัดการ และเศรษฐศาสตร์ ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ขาดคู่มือและระเบียบ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทางการเงินและการบัญชี และสหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

1.4 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงานในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีมีรายละเอียดมาก เข้าใจยาก

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ที่ทำหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ขาดคู่มือและระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทางการเงินและการบัญชี ระเบียบของสหกรณ์มีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก สหกรณ์ดำเนินธุรกิจหลายด้านและมีความยุ่งยากซับซ้อน ผู้บริหารของสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจมากกว่าการจัดทำบัญชี ระบบบัญชีของสหกรณ์การเกษตรมีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก สหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีมีรายละเอียดมาก เข้าใจยาก และการควบคุมภายในของสหกรณ์ไม่รัดกุมเหมาะสม

1.5 เมื่อจำแนกตามทุนดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินงานน้อยกว่า 1 ล้านบาท ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับระบบบัญชีของสหกรณ์การเกษตรมีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก สหกรณ์ขาดคู่มือและระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทางการเงินและการบัญชี ผู้บริหารของสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจมากกว่าการจัดทำบัญชี การควบคุมภายในของสหกรณ์ไม่รัดกุมเหมาะสม และสหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินงาน 16-20 ล้านบาท ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

2. ด้านการปฏิบัติงาน กรณีสหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และทำการแก้ไข เมื่อโปรแกรมฯ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนโปรแกรมระบบย่อยแต่ละระบบไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน รูปแบบของงบการเงินที่จัดทำโดยโปรแกรมฯ ไม่เป็นไปตามคู่มือการจัดทำงบการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้ โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูปมีความยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก โปรแกรมฯ ยังไม่สนองความต้องการของสหกรณ์อย่างเต็มที่ สหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการใช้งานของโปรแกรมฯ รายงานต่างๆ ของโปรแกรมฯ เข้าใจยากและไม่สนองตอบความต้องการในการใช้งานของสหกรณ์ ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมฯ ไม่ผ่านการอบรมในหลักสูตรของโปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป และสหกรณ์ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการดูแลระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์พร้อมใช้งาน และสามารถทำงานได้เต็มประสิทธิภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง ส่วนสหกรณ์ขาดคู่มือในการใช้งานเกี่ยวกับโปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป และโปรแกรมฯ ไม่สามารถประมวลผลข้อมูล หรือแสดงรายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน ผลการดำเนินงาน และวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการบริหารงาน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการแก่สหกรณ์และประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับน้อย

เมื่อจำแนกตามผู้ที่พัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูปที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับโปรแกรมระบบย่อยแต่ละระบบไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน และสหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และทำการแก้ไข เมื่อโปรแกรมฯ มีปัญหา

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูปที่พัฒนาโดยบริษัทเอกชนให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และทำการแก้ไข เมื่อโปรแกรมฯ มีปัญหา และรูปแบบของงบการเงินที่จัดทำโดยโปรแกรมฯ ไม่เป็นไปตามคู่มือการจัดทำงบการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้

3. ด้านบุคลากร

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควรอยู่ในระดับมาก ส่วนเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์มีความรู้ไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการศึกษอบรมตามความเหมาะสม สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำการจัดทำบัญชีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ทำงานในสหกรณ์ไม่นาน มีการรับเข้าและลาออกบ่อย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบ มติของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ต้องรับผิดชอบงานอื่นนอกเหนือจากการจัดทำบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

3.1 เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบ มติของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ทำงานในสหกรณ์ไม่นาน มีการรับเข้าและลาออกบ่อย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์มีความรู้ไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการศึกษอบรมตามความเหมาะสม

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 31-35 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่ได้

รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 36-40 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการเงิน การบัญชีของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์มีความรู้ไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ทำงานในสหกรณ์ไม่นาน มีการรับเข้าและลาออกบ่อย

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร และสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย

3.2 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษา ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบ มติของสหกรณ์

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปวช. ปวท. ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการศึกษาอบรมตามความเหมาะสม

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปวส. อนุปริญญา ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชีต้องอาศัย เจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาด ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบ มติของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการ จัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์มีความรู้ไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ และเจ้าหน้าที่ บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่ได้ รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน

3.3 เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาด แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์มี ความรู้ไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชี ต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่ สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการเงิน การบัญชีของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ทำงานในสหกรณ์ไม่นาน มีการรับเข้าและลาออกบ่อย และ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาในสาขาอื่นนอกเหนือจากสาขาวิชา การบัญชี การจัดการและเศรษฐศาสตร์ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มี หน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทน ต่ำกว่าที่ควร และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ไม่ได้รับการส่งเสริม ให้เข้ารับการศึกษาอบรมตามความเหมาะสม

3.4 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงานในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบัญชี/สมุห์บัญชี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ ขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการเงิน การบัญชีของสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ใน

การจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบ มติของสหกรณ์ สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการเงิน การบัญชีของสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ทำงานในสหกรณ์ไม่นาน มีการรับเข้าและลาออกบ่อย

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งข้าราชการและพนักงานราชการที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีให้กับสหกรณ์ ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์มีความรู้ไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ทำงานในสหกรณ์ไม่นาน มีการรับเข้าและลาออกบ่อย

3.5 เมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงาน 1-5 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงาน 6-10 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ทำงานในสหกรณ์ไม่นาน มีการรับเข้าและลาออกบ่อย เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์มีความรู้ไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์

ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการเงิน การบัญชีของสหกรณ์

3.6 เมื่อจำแนกตามทุนดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินงานน้อยกว่า 1 ล้านบาท ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินงาน 6-10 ล้านบาท ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ การจัดทำบัญชีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเข้ามาช่วย และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินงาน 16-20 ล้านบาท ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการศึกษาอบรมตามความเหมาะสม และเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งปัญหาดังกล่าวแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน กรณีสหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป และปัญหาด้านบุคลากร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอย่างมากกับปัญหาด้านบุคลากร โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนที่ ต่ำกว่าที่ควร ส่วนปัญหาด้านการปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับปานกลางเกี่ยวกับสหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี และปัญหาด้านการปฏิบัติงาน กรณีสหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป ให้ความสำคัญในระดับปานกลางเกี่ยวกับสหกรณ์ขาดผู้ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และทำการแก้ไข เมื่อโปรแกรมฯ มีปัญหา

ซึ่งผลการศึกษาที่พบข้างต้นมีความสอดคล้องกับผลการศึกษานางสาวกุลธิดา โกลิวีเชียร ที่ทำการศึกษารื่อง ปัญหาการตรวจบัญชีสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ขนาดเล็ก มีธุรกิจและทุนดำเนินงานไม่มากนัก จึงไม่มีทุนเพียงพอสำหรับจัดจ้างพนักงานทำให้มีพนักงานน้อย การแบ่งแยกงานของสหกรณ์ไม่เหมาะสม บางครั้งพนักงานหนึ่งคนทำหน้าที่มากกว่าหนึ่งตำแหน่ง โดยทั่วไปสหกรณ์ส่วนใหญ่สามารถจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี บันทึกรายการบัญชีในสมุดขึ้นต้นด้วยตนเอง แต่ไม่สามารถผ่านรายการบัญชีไปยังสมุดบัญชีแยกประเภทและไม่สามารถจัดทำงบการเงินเองได้ และมีความสอดคล้องกับผลการศึกษานางสาวยุวพาพร พลเวียง ที่ทำการศึกษารื่องการประเมินการใช้โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภทของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ของสหกรณ์ในพื้นที่ความรับผิดชอบ สดท.7 (เชียงใหม่) พบว่าการให้บริการใช้โปรแกรมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการตรวจบัญชีสหกรณ์มีบุคลากรคอยแนะนำ แก้ไขปัญหาและให้บริการโปรแกรมยังไม่เพียงพอ และข้าราชการควรมีความพร้อมในการให้คำแนะนำการใช้โปรแกรม สามารถแก้ไขปัญหาทันเวลา เพื่อให้การใช้โปรแกรมไม่หยุดชะงัก รวมทั้งควรจัดให้มีการอบรมให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมอย่างต่อเนื่อง

ข้อค้นพบจากการศึกษา

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้ทำการศึกษาได้ค้นพบปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่ระดับมาก ประกอบด้วย

1. ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีปัญหา ระดับมากในระดับการศึกษาสูงสุดระดับ ปวช. ปวท.

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีปัญหา ระดับมากในตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ที่ทำหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์

2. ปัญหาด้านการปฏิบัติ กรณีสหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป

เมื่อจำแนกตามผู้ที่พัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป พบว่ามีปัญหาระดับมาก กรณีที่สหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูปทั้งที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และบริษัทเอกชน

3. ปัญหาด้านบุคลากร

เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีปัญหาในระดับมากที่สุดที่อายุน้อยกว่า 25 ปี และอายุ 36-40 ปี

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีปัญหาในระดับมากในตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ที่ทำหน้าในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์

เมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีปัญหาในระดับมากในระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6-10 ปี

เมื่อจำแนกตามทุนดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่ามีปัญหาในระดับมากของทุนดำเนินงานของสหกรณ์ที่น้อยกว่า 1 ล้านบาท

ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่ระดับน้อย ประกอบด้วย

1. ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน

เมื่อจำแนกตามทุนดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่ามีปัญหาในระดับน้อยของทุนดำเนินงานของสหกรณ์ 11-15 ล้านบาท

เมื่อจำแนกตามจำนวนเจ้าหน้าที่บัญชีประจำสหกรณ์ พบว่ามีปัญหาในระดับน้อยที่เจ้าหน้าที่บัญชีมีจำนวน 3-4 คน

2. ปัญหาด้านบุคลากร

เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีปัญหาในระดับน้อยในอายุ 26-30 ปี

เมื่อจำแนกตามทุนดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่ามีปัญหาในระดับน้อยของทุนดำเนินงานสหกรณ์ 11-15 ล้านบาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะ

จากการค้นคว้าทำให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ในด้านต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้ผู้บริหารสหกรณ์ได้ใช้ข้อมูลที่รวดเร็ว ถูกต้องและเชื่อถือได้เพื่อไปบริหารงานของสหกรณ์ให้มีความเจริญและก้าวหน้ายิ่งขึ้น สหกรณ์ควร มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชีประจำสหกรณ์อย่างน้อย 1 คน ซึ่งสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขา การบัญชี สำหรับอัตราเงินเดือนควรจัดจ้างตามวุฒิการศึกษา และควรมีการประเมินขึ้น เงินเดือนให้ตามอัตราที่กำหนดไว้หรือตามความเหมาะสม หากสหกรณ์ใดที่ไม่สามารถจัดจ้าง เจ้าหน้าที่บัญชีได้เอง หน่วยงานภาครัฐควรเข้าไปมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือ หรือให้เงิน

อุดหนุนหรือสนับสนุนในการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชีประจำสหกรณ์ต่อไป ตลอดจนเข้าไปให้ความรู้ให้คำปรึกษา แนะนำ การจัดทำบัญชีของสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ โดยจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้นและมีการซักซ้อมและให้ความรู้แก่สหกรณ์เกี่ยวกับระเบียบและคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ และสำหรับสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูปที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ควรเพิ่มบุคลากรในการให้คำปรึกษา แนะนำ และทำการแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับ โปรแกรมระบบบัญชี

ข้อจำกัดของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ได้จำกัดขอบเขตประชากรของผู้ตอบแบบสอบถามเฉพาะในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ทำให้อาจไม่ครอบคลุมข้อมูลโดยแท้จริง ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป หากต้องใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามควรมีการขยายขอบเขตของประชากรไปยังจังหวัดอื่นหรือทั่วประเทศ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะสหกรณ์การเกษตรที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ สำหรับการศึกษารุ่นต่อไปอาจขยายขอบเขตของกลุ่มเป้าหมายออกไป โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมสหกรณ์ทุกประเภท ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการด้วย และอาจขยายกลุ่มเป้าหมายไปยังจังหวัดอื่น เพื่อจะได้รับข้อมูลที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น และให้ผู้ที่สนใจได้ทราบเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ในประเภทต่าง ๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved